

Marcel Levi

Als dit het resultaat is, slik ik al mijn commentaar in

Competent

Van de week liep ik aan het begin van mijn avond/nachtdienst als achterwacht met de dienstdoende arts-assistent een rondje langs de zalen om overgedragen te krijgen welke patiënten extra aandacht nodig hadden. Op een van de afdelingen vertelde de avondassistent aan de zaalarts dat zij graag even wilde stilstaan bij een ongelukkige gebeurtenis de voorgaande avond. Een zeer complexe patiënt was toen compleet onderuitgegaan bij een ernstige bloedingscomplicatie en was – mede omdat het niet direct duidelijk was wat er aan de hand was – pas na veel inspanning uiteindelijk gestabiliseerd. De dienstdoende assistent had het idee dat hierop te weinig geanticipeerd was en dat deze patiënt haar onvoldoende duidelijk was overgedragen door de zaalarts.

Wat mij vooral trof bij haar verhaal was de extreem professionele manier waarop deze tamelijk junior arts-assistent vertelde wat haar dwarszat, op genuanceerde wijze haar versie van de gebeurtenissen wist weer te geven, het belang van de patiënt volledig centraal stelde, en aangaf hoe het volgens haar beter had gekund zonder direct oordelen uit te spreken richting de zaal-assistent die mogelijk tekort was geschoten. Minstens zo indrukwekkend was de reactie van de eveneens nog jonge zaalarts. In plaats van meteen in de verdediging te schieten liet hij zijn collega uitpraten, gaf aan dat hij het heel vervelend vond hoe zij de hectische gebeurtenissen van de voorgaande avond had ervaren, analyseerde de punten waar hij meende – achteraf gezien – inderdaad anders gehandeld had moeten hebben en creëerde hiermee ruimte om te kunnen vertellen dat een aantal zaken toch werkelijk onverwacht en niet te voorzien waren. Waarop vervolgens beide arts-assistenten er snel uitkwamen hoe ze soortgelijke patiëntproblemen in het vervolg beter zouden kunnen managen

en hoe de rest van de opleidingsgroep zou kunnen leren van hun ervaring. Dit alles vond plaats in ongeveer vijf minuten.

Ik was getuige van een uiterst professionele uitwisseling van gedachten tussen twee aankomende gezondheidszorgprofessionals die in staat waren elkaar op een open en respectvolle wijze aan te spreken op het functioneren en op mogelijke fouten, zonder schaamte voor kwetsbaarheid, eigen functioneren, of tekortschieten daarvan, en zonder de onderlinge relatie te verstoren. Ik had echt het gevoel dat ik hier een resultaat zag van de jarenlange inspanning om de dokters van de toekomst op te leiden volgens een competentieprofiel dat expliciet meer omvat dan alleen medische kennis en vaardigheden. Ook ik heb wel eens kritisch gekeken naar de wat wazige termen in bijvoorbeeld het CanMeds-competentiedenken en de bureaucratie die dit onvermijdelijk met zich meebracht. Maar als het resultaat van dit alles dergelijke competente jonge artsen oplevert, slik ik onmiddellijk al mijn commentaar in.

Hoogleraar professional performance Kiki Lombarts hield enkele maanden geleden haar oratie. Zij vatte optimaal professioneel gedrag van artsen samen in slechts drie punten: 'Continu streven naar excellentie, handelen vanuit medemenselijkheid, en het rekenschap geven over beide punten en het eigen functioneren.' Naar mijn volle overtuiging is dit kernachtig samengevat precies waar het om gaat bij medische professionals. En kennelijk lukt het om met de extra aandacht in de medische opleiding en de vervolgoopleidingen voor competenties zoals communicatie, samenwerking en gezamenlijke verantwoordelijkheid deze 'professional performance' vorm te geven bij jonge dokters en specialisten. De toekomst met deze nieuwe generatie artsen ziet er voor de Nederlandse patiënten rooskleurig uit. ■